

Banknot i moneta z wizerunkiem Kopernika

[1]

Narodowy Bank Polski 9 lutego 2023 r. wprowadzi do obiegu kolekcjonerski banknot oraz srebrną monetę kolekcjonerską poświęcone Mikołajowi Kopernikowi. Banknot będzie prezentowany podczas zbliżającego się Światowego Kongresu Kopernikańskiego w Toruniu, w ramach ekspozycji przygotowanych przez Narodowy Bank Polski.

Chociaż astronom znany jest na świecie głównie z teorii heliocentrycznej, należy pamiętać, że ten wybitny uczyony badał także prawa rządzące ekonomią. Napisał m.in. traktat "Monetae cudendae ratio" (O sposobie bicia monety). Tzw. prawo Kopernika-Greshama mówi o wypieraniu pieniądza lepszego przez pieniądz gorszy. Jeżeli w gospodarce funkcjonują dwa rodzaje pieniądza i są one oficjalnie dopuszczone w obiegu, to pieniądz bardziej wartościowy (np. mocniej oparty na złocie) będzie gromadzony, a każdy będzie chciał płacić pieniądzem słabszym.

Z okazji 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie do obiegu banknotu polimerowego oraz monety kolekcjonerskiej z wizerunkiem naukowca i ozdobionej bursztynem w ramach serii "Wielcy polscy ekonomiści". Wielu Polaków pamięta wciąż jeszcze 1000-złotowy banknot kolekcjonerski z portretem Mikołaja Kopernika.

Zgodnie z planem emisji Narodowego Banku Polskiego:

- banknot kolekcjonerski Mikołaj Kopernik ukaże się w nominale 20 zł, w nakładzie do 100 000 egzemplarzy; wymiary: 150 mm × 77 mm, strona przednia banknotu przedstawia najpopularniejszy (tzw. toruński) portret Mikołaja Kopernika oraz stylizowane wizerunki kwadrantu i fragmentu układu heliocentrycznego; na stronie odwrotnej banknotu zostały zaprezentowane wizerunki historycznych monet: awers i rewers szóstaka gdańskiego, awers szóstaka elbląskiego, awers szeląga pruskiego (Toruń), a także wizerunek fragmentu układu heliocentrycznego; w tle widnieje Zamek Kapituły Warmińskiej w Olsztynie

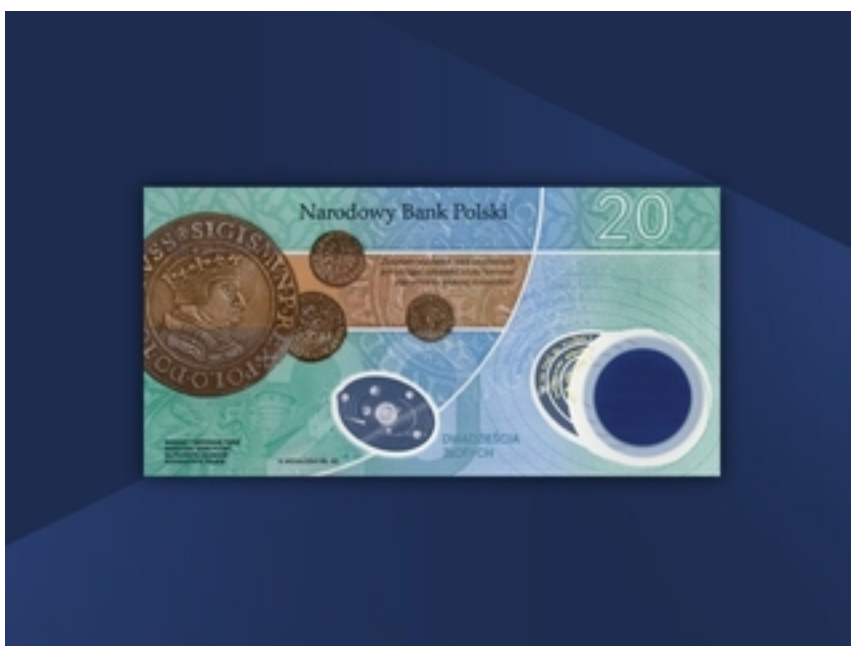
Fragment wizerunku układu heliocentrycznego został zaczerpnięty z rękopisu traktatu Mikołaja Kopernika „*O obrotach sfer niebieskich*”, znajdującego się w Bibliotece Jagiellońskiej.

Banknot „Mikołaj Kopernik” jest drugim polskim banknotem kolekcjonerskim wydrukowanym na podłożu polimerowym. Poza tradycyjnymi zabezpieczeniami, takimi jak: mikrodruki, efekt kątowy czy pasek irydyscentny, banknot zawiera zabezpieczenia dostępne tylko dla tego typu podłoża. Do takich elementów banknotu zaliczają się:

- zabezpieczenie optyczne z efektem ruchu i obrazem 3D, które należy do najbardziej nowoczesnych zabezpieczeń na świecie,
- okienka przezroczyste,
- oraz wielobarwny obraz widoczny w świetle UV z obu stron banknotu.

[2]

[3]

Projektant: Krystian Michalczuk Emitent: NBP Producent: Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A. na zlecenie NBP

- moneta kolekcjonerska Mikołaj Kopernik ukaże się w nominale 50 zł, w nakładzie do 7 000 egzemplarzy, wykonana będzie ze srebra Ag 999, średnica 45 mm, masa 62,2 g, rodzaj stempli: wysoki relief, bursztyn. Na monecie został wykorzystany fragment oryginalnego tekstu rozprawy Mikołaja Kopernika pt. "Monetae cudendae ratio". Będzie to druga w ostatnich latach moneta kolekcjonerska NBP poświęcona temu uczonemu – pierwsza (otwierająca w 2017 roku serię „Wielcy polscy ekonomiści”) podkreślała dokonania Mikołaja Kopernika jako ekonomisty. Najnowsza moneta została wykonana ze srebra próby Ag 999, w technice wysokiego reliefu i wzbogacona ozdobną wklejką z bursztynu.

Rewers monety przedstawia fragment pomnika Mikołaja Kopernika w Warszawie oraz stylizowane słońce z promieniami i okrągłym elementem z bursztynu pośrodku, a wokół niego dwa rozchodzące się okręgi. Na awersie poza stałymi elementami, takimi jak wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, nominał oraz oznaczenie roku emisji, został umieszczony wizerunek Układu Słonecznego z dzieła Mikołaja Kopernika „*De revolutionibus orbium coelestium*” oraz okrągły element z bursztynu. Projektant: Urszula Walerzak Emitent: NBP Producent: Na zlecenie NBP monety wyprodukowała Mennica Polska S.A.

[4]

W ramach obchodów 550-lecia urodzin Mikołaja Kopernika, w dniach 19-21 lutego w Toruniu odbędzie się Światowy Kongres Kopernikański organizowany przez Akademię Kopernikańską. Podczas Kongresu zainaugurowana zostanie współpraca Akademii NBP z Akademią Kopernikańską. Jej efektem będzie realizacja specjalnego programu edukacyjnego w zakresie bankowości centralnej, oraz dorobku naukowego Mikołaja Kopernika i innych ekonomistów uwiecznionych na monetach i banknotach kolekcjonerskich NBP z serii "Wielcy polscy ekonomiści". Podczas Kongresu Kopernikańskiego, w ramach ekspozycji przygotowanych przez Narodowy Bank Polski, będzie prezentowany wyjątkowy polimerowy banknot kolekcjonerski „Mikołaj Kopernik” oraz będzie można dowiedzieć się więcej o inicjatywach edukacyjnych, naukowych i popularnonaukowych Narodowego Banku Polskiego.

Banknoty i monety kolekcjonerskie NBP może nabyć każdy, kto chciałby wzbogacić swoją kolekcję lub dopiero ją stworzyć. To także oryginalny pomysł na prezent.

Źródło: NBP

Odnosińiki:

- [1] https://torun.pl/sites/default/files/60b709424df507e4379daf2c8ae4_0.jpeg
- [2] <https://torun.pl/sites/default/files/pliki/60b709424df507e4379daf2c8ae4.jpeg>
- [3] <https://torun.pl/sites/default/files/pliki/341e72e81d97ac29946993abf437.jpeg>
- [4] <https://torun.pl/sites/default/files/pliki/49605c417exx75c945e098d6ccdd.jpeg>
- [5] <https://torun.pl/pl/550-rocznica-urodzin-mikolaja-kopernika>